

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-O.431.13.2016.MBT

Warszawa, 06 grudnia 2016 r.

**Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
w Czernicach Borowych
ul. Dolna 2
06-415 Czernice Borowe**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust. 1 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61 poz. 543 z późn. zm.) inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Oddział w Delegaturze – Placówce Zamiejscowej w Ostrołęce Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach 25, 26 i 29 sierpnia 2016 r. kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Czernicach Borowych.

Przedmiot kontroli obejmował prawidłowość wypłaty zasiłków celowych dla osób poszkodowanych w wyniku zdarzenia klęskowego w dniu 18 i 19 lipca 2015 r.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym w dniu 20.10.2016 r. przez Panią Urszulę Maćkowską – kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czernicach Borowych, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W dniach kontroli w Ośrodku zatrudnionych było 2 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy oraz kierownik posiadający uprawnienia pracownika socjalnego, co nie odpowiadało normie określonej w art. 110 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którą ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

W 2015 roku gmina Czernice Borowe otrzymała środki z rezerwy celowej budżetu państwa R 85278 §2010 na wypłatę zasiłków celowych z tytułu zdarzenia klęskowego w kwocie 58 000 zł, którą w całości wydatkowała na pomoc 5 rodzinom. Z tej kwoty 3 rodziny otrzymały pomoc w wysokości 6 tys. zł, a 2 rodziny w wysokości 20 tys. zł.

W świetle ustaleń kontroli zasiłki celowe przyznane zostały decyzjami administracyjnymi na wnioski poszkodowanych osób, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i oszacowaniu szkód przez powołaną przez Wójta Gminy zarządzeniem Nr 72a/2015 z dnia 20 lipca 2015 r. *Komisję ds. szacowania szkód i strat powstałych w budynkach mieszkalnych w wyniku wichury w miesiącu lipcu 2015 roku w gminie Czernice Borowe.*

Świadczenia przyznane zostały niezależnie od posiadanego przez rodzinę dochodu. W rodzinach, które otrzymały pomoc w wysokości 6 tys. zł dochód na osobę wynosił odpowiednio 1 342,97 zł, 2 422,50 zł lub 2 705,39 zł. Wartość oszacowanych w tych rodzinach szkód ustalona została odpowiednio na kwotę 6 375,00 zł, 6 300,00 zł, 8 640,00 zł. Natomiast rodziny, które otrzymały pomoc w wysokości 20 tys. zł posiadały dochód na osobę w rodzinie w wysokości odpowiednio 528,50 zł i 755,33 zł, a oszacowane straty wynosiły 55 957,00 zł i 32 305,00 zł. Zatem wysokość przyznanej pomocy rodzinom nie była wyższa niż wartość oszacowanych szkód w ich budynkach mieszkalnych.

Pomoc przyznana w formie zasiłku celowego została przeznaczona na zakup materiałów budowlanych i remont budynków mieszkalnych, które zostały uszkodzone w wyniku huraganu w dniu 18 lub 19 lipca 2015 r. O przyznanie pomocy wystąpili właściciele uszkodzonych przez huragan budynków mieszkalnych, którzy w dniu wystąpienia zdarzenia klęskowe prowadzili w tych budynkach ze swoimi rodzinami gospodarstwa domowe i byli uprawnieni do ubiegania się o tę pomoc.

Stosownie do art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 23 z późn. zm.) decyzje administracyjne przyznające zasiłki celowe zawierały oznaczenie organu wydającego decyzję i strony, datę wydania decyzji, rozstrzygnięcie, podstawę prawną oraz pouczenie. Decyzjom na podstawie art. 108 k.p.a. nadano rygor natychmiastowej wykonalności. W podstawie prawnej decyzji powołano art. 40 ust. 2 i 3 ustawy o pomocy społecznej. Jednak wszystkie decyzje posiadały jednakowe uzasadnienia. Stosownie do art. 107 § 1 k.p.a. decyzja powinna zawierać uzasadnienie faktyczne i prawne. W przedmiotowych decyzjach uzasadnienie faktyczne nie spełniało przesłanek zawartych w art. 107 § 3 k.p.a., ponieważ organ nie odniósł się w nich do faktycznej sytuacji osoby lub rodziny, a tym samym nie wskazał okoliczności mających wpływ na podjęte rozstrzygnięcie. Decyzje o

przyznaniu specjalnego zasiłku celowego z tytułu zdarzenia klęskowego są decyzjami podejmowanymi w ramach uznania administracyjnego organu. Nie oznacza to jednak dowolności organu w podejmowaniu decyzji, wręcz przeciwnie, organ ma obowiązek należycie uzasadnić swoje rozstrzygnięcie dlatego przyznał rodzinie świadczenie i dlatego przyznał pomoc w takiej a nie innej wysokości, tym bardziej, że żądania osób we wnioskach o udzielenie pomocy z tego tytułu nie były sprecyzowane co do wielkości. W pouczeniu decyzji zobowiązano strony do przedłożenia w wyznaczonym terminie rachunków/faktur potwierdzających poniesione koszty na usunięcie strat powstałych w budynkach mieszkalnych.

Przedłożone przez świadczeniobiorców faktury na zakup materiałów budowlanych lub wykonanie usługi remontowej, z wyjątkiem faktury z dnia 20.07.2015 r. na kwotę 368,84 zł, załączonej do decyzji nr OPS.8212.111.2015 z dnia 19.08.2015 r. przyznającej świadczenie w wysokości 6 000 zł, były wystawione i zapłacone po wydaniu decyzji administracyjnej przyznającej zasiłek celowy. W sprawie tej, wobec dołączonych po dniu wypłaty zasiłku celowego, tj. po 03.09.2015 r. faktur (z dnia 08.09.2015 r., 10.09.2015 r. i 11.09.2015 r.) na łączną kwotę 5 833,33 zł, nie zostały udokumentowane wydatki na kwotę 166,67 zł.

Natomiast w przypadku 2 świadczeniobiorców niektóre faktury na zakup materiałów budowlanych lub wykonanie usługi remontowej były wystawione i zapłacone po wydaniu decyzji administracyjnej przyznającej zasiłek celowy, ale przed wypłaceniem środków poszkodowanym. W sprawie, gdzie decyzją nr OPS.8212.168A.2015 z dnia 31.08.2015 r. przyznano zasiłek celowy w wysokości 14 000,00 zł, dołączona faktura na kwotę 3 709,81 zł na pokrycie wypłaconej w dniu 28.10.2015 r. drugiej transzy zasiłku w wysokości 7 tys. zł została opłacona w dniu 02.10.2015 r. W przedmiotowej sprawie nie było faktur potwierdzających wydatki po otrzymaniu zasiłku na kwotę 3 500,00 zł. Natomiast w sprawie, gdzie na podstawie decyzji OPS.8212.113.2015 z dnia 19.08.2015r. wypłacono w dniu 03.09.2015 r. zasiłek celowy w wysokości 6 000,00 zł dołączona faktura na kwotę 3 599,60 zł była opłacona w dniu 02.09.2015 r. Jednakże faktury dokumentujące poniesione wydatki po otrzymaniu w dniu 14.09.2015 r. i 28.10.2015 r. 2 transz zasiłku po 7 tys. na podstawie decyzji nr OPS.8212.169A.2015 z dnia 02.09.2015 r. opiewały na łączną kwotę 18 131,73 zł. Zatem, w przedmiotowej sprawie nie było faktur potwierdzających wydatki po otrzymaniu zasiłku na kwotę 1 868,27 zł.

Osoby, którym przyznano zasiłek celowy w wysokości 6 tys. zł otrzymały po jego wypłacie odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia budynku od skutków klęsk żywiołowych w wysokości odpowiednio: 1 550,00 zł, 1 271,31 zł lub 1 500,00 zł.

Natomiast osoby, które otrzymały pomoc w wysokości 20 tys. zł odszkodowanie otrzymały w kwocie 15 000,00 zł lub 787,00 zł przed wypłatą drugiej transzy zasiłków celowych w kwocie 7 tys. złotych. Jednakże wielkość oszacowanych strat w tych dwóch gospodarstwach, tj. 55 957,00 zł i 32 305,00 zł znacznie przewyższała kwotę środków finansowych, jaką poszkodowani otrzymali łącznie z pomocy społecznej (OPS.8212.168A.2015, OPS.8212.169A.2015) i od ubezpieczyciela.

Mając na uwadze powyższe ustalenia organ kontroli uznał zatwierdzone przez Ośrodek faktury dokumentujące poniesione wydatki na remont budynków mieszkalnych po wydaniu decyzji administracyjnych, lecz przed wypłatą zasiłków, odpowiednio na kwotę 3500,00 zł i 1 868,27 zł. Natomiast nie uznał zatwierdzonych przez OPS wydatków na kwotę 166,67 zł, które rodzina poniosła przed przyznaniem jej pomocy w drodze decyzji. Świadczenia pomocy społecznej nie mają bowiem charakteru rekompensaty za wyrządzone szkody i nie mogą stanowić refundacji poniesionych przez rodzinę wydatków.

Jednocześnie zwrócono uwagę, że w jednym przypadku zatwierdzono do wypłaty i wypłacono zasiłek celowy przed doręczeniem stronie decyzji Nr OPS.8212.114.2015 z 19.08.2015 r., podczas gdy zgodnie z art. 110 k.p.a. organ administracji publicznej, który wydał decyzję jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zobowiązuję Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czernicach Borowych do podjęcia działań w celu realizacji następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Zwrócić do budżetu Wojewody Mazowieckiego środki finansowe w kwocie 166,67 zł, których wydatkowanie nie zostało udokumentowane fakturami po przyznaniu rodzinie pomocy w drodze decyzji administracyjnej.
2. Wypłacać świadczenia pomocy społecznej po doręczeniu stronie decyzji orzekającej o przyznaniu tego świadczenia, zgodnie z art. 110 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego.
3. Umieszczać w decyzjach podejmowanych w ramach uznania administracyjnego organu uzasadnienie faktyczne podjętego rozstrzygnięcia, stosownie do art. 107 § 3 k.p.a.
4. Zwiększyć zatrudnienie pracowników socjalnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Czernicach Borowych do 3 osób w pełnym wymiarze czasu pracy, zgodnie z art. 110 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej jednostka organizacyjna pomocy społecznej może w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych,

zgłosić do nich zastrzeżenia do Wojewody Mazowieckiego. Zastrzeżenia należy kierować na adres: Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie Wydział Polityki Społecznej, pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa.

W przypadku niezłożenia lub nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń, należy w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie Wydział Polityki Społecznej Oddział w Delegaturze – Placówce Zamiejscowej w Ostrołęce, ul. Gorbatowa 15, 07-410 Ostrołęka.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Marcin Wodziński

Zastępca Dyrektora

Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pan Wojciech Marek Brzeziński
Wójt Gminy Czernice Borowe
ul. Dolna 2, 06-415 Czernice Borowe.
2. A/a.